

Per 1015/2007

10029045,3

COBISS o

GORSKA KNJINICA

GORSKA
JICA

EV SVETE GORE

Leto XII • številka 5 • december 2007

290 let kronanja milostne podobe
100 let razglasitve bazilike

Izdaja:
Frančiškanski samostan Sveta
Gora, 5250 Solkan

v sodelovanju
z založbo 'Brat Francišek'

Ureja:
p. Bernard Goličnik
p. Mihael S. Vovk
p. Pavel Krajnik

Odgovorni urednik:
p. Bernard Goličnik

Jezikovni pregled:
Katarina Vuga

Oblikovanje:
br. Dragan Vampola

Tisk:
Tiskarna Pleško, Ljubljana

Izhaja s cerkvenim dovoljenjem
v 6.000 izvodih

Fotografije so prispevali:

p. Bernard: naslovnica, 3, 5, 6,
7, 12, 13, 16, 17, 32, 33, 34, 35,
36, 37

br. Jan: 8, 9, 42, 43

Jernej Hrovatin: 9

Zavadlav: 11, 19, 20, 21, 26, 27

Benjamin Černe: 14, 15

Renato Podbersič: 28, 29

p. David: 41

4

*Sveto pismo - knjiga
božjega klica*

*Prve začasne
zaobljube novincev*

8

*Pritrkovalci, zbrani
pri Svetogorski
Kraljici*

*Slavje ob posvetitvi
obnovljene cerkve v
Grgarju*

14

- 7 Pojasnilo k naslovnici
- 10 Marijanski muzej na Sveti Gori nad Solkanom
- 12 Sanacija fasade bazilike
- 13 Pričakovanje
- 15 Skupine, ki so bivale in se duhovno krepile v domu
Tau od septembra do decembra 2007
- 16 Romarski dom in družinski center
- 17 Darovi za obnovo romarskega doma in družinskega
centra od 1. julija do konca oktobra 2007
- 17 Sklep starega leta
- 18 Manjše sestre svetega Franciška
- 22 Božična zgodba
- 23 290-letnica kronanja
- 26 Odmeven glasbeni dogodek
- 28 Spominska maša na Sveti Gori
- 30 Blagoslovi v božičnem času
- 32 p. Stane Zore ob odhodu s Svete Gore
- 38 Dnevnik patra Paolina Bassettija
- 44 Prošnje in zahvale
- 45 Prišli so na Sveto Goro
- 47 Dobro je vedeti
- 48 Foto: romanje Kanalcev

Spoštovani prijatelji Svete Gore

Naš čas je zaznamovan z raznovrstnimi spremembami, ki nas razveselijo ali pa tudi užalostijo. Po odločitvi vodstva Slovenske frančiškanske province sv. Križa sta se avgusta od Svete Gore poslovila p. Stane Zore in p. Peter Lavrih. P. Stane je bil imenoval za gvardijana samostana na Tromostovju v Ljubljani in magistra bogoslovcev; p. Peter pa se je pridružil bratstvu na Brezjah na Gorenjskem. Oba sta zapustila vidne sledi in vezi tudi z vami, prijatelji Svete Gore, pri bogoslužju, oznanjevanju in nenazadnje s prispevki v Svetogorski Kraljici. Veselimo se vsega, kar je Bog po njima govoril in naredil na Sveti Gori. Pri njunem novem poslanstvu jima želimo Božjega in Marijinega varstva.

Spremembe pa so med nas pripeljale dva nova patra, in sicer p. dr. Mihaela Vovka, ki je prišel z božje poti Brezje na Gorenjskem, in p. Vilija Pustoslemška, ki je doslej delal v samostanu Nazarje. Dobrodošla, naša nova brata! Svete Gore ni težko vzljubiti.

Pred nami so božični prazniki in staro leto, ki se bo izteklo v novo 2008. Dober gospodar naredi letno bilanco in odgovorno načrtuje prihodnost. Ker ne živimo samo od kruha, bomo kot dobri gospodarji ovrednotili naše duhovno življenje. Smo v preteklem letu napredovali v dobrem ali pa smo obstali ali celo nazadovali?

Potem ko smo ovrednotili prehojeno pot, usmerimo pogled v prihodnost, ki se rojeva iz sedanjosti in v novo leto vstopimo z molitvijo: »Gospod mojih let, dal

si mi veliko časa. Čas je že za menoj, čas je še pred menoj. Bil je moj in bo moj in podaril si mi ga Ti. Zahvaljujem se Ti za vsak udarec ure in za vsako jutro, ki ga vidim. Ne prosim Te, da mi daš več časa. Prosim Te za modrost, da bi vse ure napolnil. Prosim Te, da bi znal nekaj svojega časa ohraniti za to, kar ni ukaz in dolžnost: nekaj za tišino in zbranost, nekaj za igro in razvedrilo, nekaj za ljudi ob robu mojega življenja, ki potrebujejo človeka. Prosim Te za prizadevnost, da svojega časa ne izgubljam, ne zapravljam, ne tratim. Vsaka ura je kot košček njive: rad bi jo preoral, rad bi v brazde sejal ljubezen, tako misli in besede, ki bodo obrodile sad. Gospod, blagoslovi moje novo leto!« (Blagoslovi, str. 48). Tako bodi!

Naj vas jaslice spominjajo na Božjo ljubezen; ob njih naj se pogloblja vaša ljubezen do Deteta Jezusa in do drugega. V novo leto 2008 pa vstopite z zaupanjem, da Božja previdnost vodi vaša pota in piše zgodovino vašega življenja. Vse to vam voščijo vaši

bratje frančiškani,

manjše sestre Marije Brezmadežne,

manjše sestre sv. Frančiška

p. Bernard Golčnik

SVETO PISMO –

KNJIGA BOŽJEGA KLICA

ŠKOFIJSKI MOLITVENI DAN ZA DUHOVNE POKLICE

SVETA GORA, 22. SEPTEMBER 2007

Verniki iz koprške škofije so bili povabljeni k sodelovanju že ob 8. uri na Preval, od koder je do svetogorske bazilike potekala molitev križevega pota po skupinah. Več kot šeststo udeležencev se je pomikalo od postaje do postaje vse do bazilike, kjer so se pridružili kakim 2000 vernikom, ki so bili v cerkvi ob molitveni uri za duhovne poklice povezani s slovensko Cerkvijo po drugih škofijah, ki so bile zbrane v Žužemberku, na Brezjah, v Turnišču, na Ptujski Gori in v Petrovčah. Ob 10.30 se je začelo somaševanje več kot osemdesetih duhovnikov, ki ga je vodil škof msgr. Metod Pirih. Med mašo je škof Metod sprejel tri bogoslovce 5. letnika med pripravnike za diakonat: Aljošo Vodopivca iz Izole, Marka Sabotiča iz župnije Borjana in Nika Čuka iz Hrenovic. Ob škofu je somaševalo tudi šest duhovnikov jubilarov, kar je posebnost molitve za duhovne poklice na Sveti Gori.

Po evangeliju je imel homilijo pomožni škof dr. Jurij Bizjak o klicu Božje besede: »Pastirici Urški je Marija naročila: Povej

ljudem, naj mi tukaj postavijo hišo in me prosijo milosti! Zato vedno znova prihajamo v to hišo in prosimo milosti. Danes smo zbrani na tem svetem kraju, da našo nebeško Mater prosimo za milost duhovnih poklicev. Naša prošnja naj bo res goreča in zaupna in naša nebeška Mati naj nas sliši in usliši.

V evangeliju smo slišali priliko o sejalcu in Gospodovo razlago: Seme je Božja beseda. Če je seme Božja beseda, potem smemo reči, da je seme tudi vsak Božji klic in da je seme tudi vsak duhovni poklic. Nobenega dvoma ni, da Gospod obilno seje med svoje ljudstvo tudi duhovne poklice. Dogaja pa se mu podobno kakor sejalcu v današnji priliki: marsikatero zrno duhovnega poklica pade poleg pota in pade na skalo, pade med trnje in izgine brez sledu in brez sadu (poudaril p. Mihael). Skoraj ni mogoče verjeti, da kakšno leto, tako kot letos, v celi škofiji niti eno zrno ne pade v dobro zemljo, ampak vse nekam drugam, vse poleg pota in na skalo in med trnje!

Dobra zemlja, v katero mora pasti zrno poklica, je najprej vsaka škofija in vsaka župnija, potem pa tudi vsaka družina in vsaka oseba. Prerok Izaija opisuje Gospoda kot razumnega poljedelca, ki trebi in orje, brana in po-

primerno gnezdo tudi za duhovne poklice: molitev in dobra dela ter post (poudaril p. Mihael). Vse tri so preizkušene in vse tri prinašajo lepe in bogate sadove v potrpljenju ...» Ob koncu maše pa je škof Metod na povabilo vo-

prepeval otroški pevski zbor iz Komna. Papež Benedikt XVI. je na 44. molitveni dan za poklice poudaril, da si moramo dar duhovnih poklicev izrečno izprositi, in sicer tako, da skupaj neutrudno prosimo Gospodarja žetve. Gospod nas vabi, da prosimo skupaj, naj pošlje duhovnih poklicev za služenje Cerkve. Potrebujemo nove spoznavalce in pričevalce vere, ki niso prestrašeni, ker so številčno v manjšini ali ker se ne morejo pohvaliti s kakšnimi posebnimi uspehi. Na mesto strahu in pritoževanja mora priti krščansko upanje. Molitveni dnevi so bili največkrat v Marijinih svetiščih. Papež Benedikt XVI. v poslanici tudi poudarja, da devica Marija lahko doseže, da bo tudi v današnjem času naraslo število Bogu posvečenih oseb – ljudi, ki bodo plavali proti toku s tem, ko bodo živeli evangelij in pričevali za Kristusa in njegovo odrešenjsko oznanilo.

p. Mihael S. Vovk

ravnava svoje zemljišče (Iz 28, 23-26). Spoznajmo Gospodovo dobro namero in mu pustimo, da nas obdeluje, in pomagajmo mu, da na vseh ravneh postanemo rodovitna zemlja, ki bo njegovemu zrnju dajala ustrezno podlago in zavetje. Vsi dobro poznamo tri osnovne pripomočke, ki krepijo naše duhovno življenje in ustvarjajo

diteljice katehetsko-pastoralne šole s. Tatjane Car slušateljem podelil diplome. Letos je prejelo diplom osem katehistinj, trije slušatelji pa so prejeli diplom o šole verskega po-
glabljanja. Pri pripravi molitvenega dneva na Primorskem je posebej sodelovala kraška dekanija, med mašo in po njej (pred litanijami) pa je

**VSAKO TRETJO
NEDELJO V MESECU
OB 15:30
MOLITEV ZA NOVE
DUHOVNE IN
REDOVNE POKLICE.**

PRVE ZAČASNE REDOVNE ZAOBLJUBE NOVINCEV

Na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra 2007, ali še bolj natančno - leto dni po naši redovni preobleki - smo na Sveti Gori trije novinci, zdaj bratje Tomaž, Andrej in Jan pred provincialnim ministrom p. Viktorjem Papežem Bogu obljubili, da bomo eno leto živeli v pokorščini, uboštvu in čistosti. Pred našimi zaobljubami je svojo obljubo Bogu vnovič za eno leto potrdil br. Andrej Pollak v samostanski kapeli v navzočnosti bratov. Po zaobljubah br.

Andreja Pollaka se je dogajanje prevesilo v zakristijo, kjer so se že zbirali naši bratje. Prišli so tudi viški ministranti in naši bratje postulanti Miha Ambrožič, Darko, Jani ter Miha. Ob 16. uri smo v procesiji odšli v cerkev, kjer smo med obredom svete maše izrekli prve začasne zaobljube. V homiliji je provincial p. Viktor Papež poudaril, kako pomembne so zaobljube tudi v današnji dobi, ko se svetu zdijo nekaj preživetega in ko svet ne verjame, da jih danes še zares živimo. Najbolj na udaru je zapoved čistosti, ki nam zaradi očitkov družbe lahko iz dneva v dan trka na vest in nas opominja na njeno spolnjevanje. Zaobljube tudi niso neke vrste odpoved, ampak so pečat polne predanosti Bogu iz ljubezni. Zanje se odločamo svobodno in premišljeno. Hkrati pa ne smejo biti žive samo v redovništvu, ampak je vsak kristjan povabljen, da jih živi. Po homiliji je sledilo spraševanje p. provinciala, nato smo novinci posamezno pristopili in poklekili pred provinciala p. Viktorja. V njegove

roke smo položili svoje dlani in pred njim Bogu Očetu izrekli prve redovne zaobljube za eno leto. Obljubili smo, da bomo v hvalo in slavo Presvete Trojice živeli v pokorščini, uboštvu in čistosti ter da se bomo zvesto držali življenja in Vodila reda manjših bratov, kot to določajo naše Konstitucije. Po za-

obljubah nam je p. Viktor simbolično izročil Vodilo našega brata Frančiška, ki se ga moramo zvesto držati in ga iz dneva v dan živeti. Po sveti maši smo se z brati, domačimi in povabljenimi zadržali v samostanskem atriju in se veselili vse do prvih dežnih kapelj. P. Tomaž Hočvar in p. Peter Lavrih sta spotoma odpeljala glavnino naše prtljage, ki je naznanjala naš odhod s Svete Gore.

Hvala in Bog povrni vsem bratom na Sveti Gori, bratom, ki ste prišli na zaobljube, postulantom, ministrantom, pevcem in Jožku Hareju, pevki Mariji, manjšim sestram Marije Brezmadežne in vsem dobrim ljudem, ki ste pripomogli k slovesnosti naših prvih zaobljub. Vse dobro in molite za našo stanovitnost!

br. Andrej Juršič

POJASNILO K NASLOVNICI

Podoba »noseče Marije« Brezmadežne, ki jo hrani Frančiškanski samostan Nazarje, je delo baročnega slikarja Fortunata Berganta (1721-1769). Umetnik je naslikal na zemeljski obli stoječo Mater Božjo z milim pogledom na še nerojeno Božje Dete pod srcem, z rokami iztegnjenimi ob telesu, na telesu samem pa ima naslikan z žarki obdan Kristusov monogram IHS, ki označuje Marijino nosečnost.

Nastanek umetnine je povezan z ljudsko devetdnevno adventno pobožnostjo do »noseče Marije«, lat. »Mater gravida«, ki se je uveljavila v 17. in 18. stoletju.

Vir: Nazarje, Slovenski Nazaret, založba Brat Frančišek, Ljubljana 2006, str. 41/2

PRITRKOVALCI, ZBRANI PRI SVETOGORSKI KRALJICI

USTANOVNO SREČANJE ZDRUŽENJA PRITRKOVALCEV GORIŠKE
NA SVETI GORI

Kogar je na sončno soboto prvega dne septembra pot ponesla na Sveto Goro, je lahko prisluhnil ubranim melodijam svetogorskih zvonov ter se veselil s številnimi pritrkovalci in ljubitelji te umetnosti. Tega dne smo se namreč pri Svetogorski Kraljici zbrali pritrkovalci iz Slovenije, Italije in Furlanije ter z ustanovnim srečanjem nadgradili dolgoletna prizadevanja številnih pritrkovalcev. Mednarodni projekt Pritrkovalci Goriške, Campanari del Goriziano, Scampanotadôrs dal Gurizan je tako tudi uradno zaživel.

Srečanje se je začelo že zgodaj popoldne s festivalom pritrkovanja, ko je vsaka izmed skupin lahko na zvoniku pokazala svoje znanje in veščine. Osrednji del druženja je gotovo bila sv. maša, ki jo je daroval msgr. Adelchi Cabass. Povabljen sta bila tudi goriški in koprski škof, a se zaradi drugih obveznosti srečanja žal nista mogla udeležiti, sta pa izrazila svoje navdušenje in podporo projektu. Slovesno bogo-

služje v latinskem ter berila v drugih treh jezikih je lepšalo tudi petje zbora Ars Musica iz Gorice. Po maši je bila v samostanski dvorani uradna predstavitev trijezičnega projekta Pitrkovalci Goriške. Korenine novo nastalega združenja vsekakor predstavljajo že več

kot trideset let trajajoča srečanja in sodelovanja pritrkovalcev z obeh strani meje. Prav iz tega sožitja je zrasla pobuda za ustanovitev združenja. Namen projekta Pitrkovalci Goriške je obvarovati, vrednotiti in širiti stoletja dolgo tradicijo pritrkovanja, ki še vedno živi na Goriškem. Postane naj stična točka, preko katere bi se vse pritrkovalske skupine našega območja povezovale v skupnost ljudi, ki delijo enako navdušenje ter opravljajo svoje poslanstvo v družbi. Temelječ na bogatih izkušnjah, ki so nam bile posredovane, želimo okrepiti umetnost pritrkovanja, da bi ohranili pritrkovalsko nasledstvo in da bogastvo, ki ga izražajo skupine naše dežele, ne bi utonilo v pozabo. Od svetogorske

bazilike smo se tistega dne in se še vedno oziramo na Goriško, oziroma na ozemlje, ki z Gorico, geografskim in kulturnim središčem, zajema še Soško in Vipavsko dolino, Brda, Goriški Kras, ozemlje Tržiča, Gradež, Furlansko nižino, Gradiščansko in Krminsko. Sveta Gora kot kraj ustanovnega srečanja seveda ni bila izbrana naključno. Luigi Tavano, predsednik Inštituta za družbeno in religijsko zgodovino Gorica, je v svojem predavanju Sveta Gora in Goriška poudaril, da pripada ta kraj milosti vsem ljudem vseh narodnosti, ki živijo na tem območju, vsem ljudem odprtega srca in pripravljenosti graditi skupno občestvo in boljšo družbo.

Jernej Hrovatin

MOLITEV PRITRKOVALCEV

Gospod, Kralj stvarstva,
kamor si vtisnil ljubezen
in harmonijo,
spoštljivo sklanjamo
svoje čelo,
da Te ponižno prosimo
za pomoč.
Naj bo pritrkovanje
zvonov istočasno molitev,
ki naj napolni vsa
srca z vdanostjo in
zadoščenjem.
Naj naši mili in nežni
zvoki prinesejo znamenje
upanja in radosti.
Daj, da bo v nas vedno
večje zadovoljstvo nad
razlivanjem
veselja in vedrine z
bitjem akordov,
ki naj preplavijo
nebo s skrivnostnimi
melodijami.
Od srca Te prosimo,
Gospod.

Anna Bombig, 2004

*iz furlanščine prevedel
Bruno Bensa, 2007*

MARIJANSKI MUZEJ NA SVETI GORI NAD SOLKANOM

V okviru projekta Indice MemArt je Inštitut za dediščino Sredozemlja (Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper) pod vodstvom prof. Mitje Guština v sodelovanju z Distretto Veneto dei Beni Culturali iz Benetk pripravil pregled slovenskih zbirk likovne in besedne umetnosti na Primorskem. Poudarek je na umetnostnozgodovinskih zbirkah, ki se nahajajo v sklopu posameznega muzeja ali galerije od Kobarida do Pirana. Zgodovina ljudi in prostora Primorske se odraža v številnih muzejskih zbirkah, ki so nastajale skozi zgodovino. Vrsta naravoslovnih, zgodovinskih (arheološki, etnološki, kulturnozgodovinski) in umetnostnih (likovna in uporabna umetnost) muzejev zgovorno priča o identiteti te pokrajine. Besedilo posamezne zbirke bo objavljeno v monografski publikaciji, skupaj s podobnimi zbirkami z območja Benečije in Furlanije, v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku. Tako je nastal praktičen vodnik po omenjenih regijah;

pri vsaki zbirki bo na kratko predstavljena njena posebnost oziroma vsebina ter koristni podatki za obiskovalce (naslov, dostop do muzeja oziroma galerije, odpiralni čas, ostala ponudba).

V sklop tega projekta smo se odločili vključiti tudi zbirko Marijanskega muzeja na Sveti Gori nad Solkanom, ki je ena od dislociranih enot Goriškega muzeja s sedežem v dvorcu Kromberk pri Novi Gorici. Zbirka se nahaja v sklopu romarskega svetišča na Sveti Gori in nam odpira vpogled v Marijino čaščenje in razširjenost njenega kulta. Hkrati pa odkriva sliko o zgodovinskem razvoju samega svetišča na Sveti Gori. Prva omemba Marije je iz leta 1539, ko se je Urški Ferligoj iz bližnje vasi Grgar na Skalnici prikazala Marija, ki naj bi ji naročila, naj na tem mestu sezidajo cerkev, posvečeno Marijinemu kultu. Sprva Urški ljudje niso verjeli, zato so jo zaprli, vendar ji je, sodeč po legendi, na pomoč priskočila sama Marija in jo rešila iz ječe. Ljudje so začeli verjeti v čudež in kmalu so na

tem mestu postavili cerkev ter jo posvetili 12. oktobra 1544. Tega leta so dobili v dar tudi Marijino podobo, tako imenovano Svetogorsko Kraljico, domnevno delo znamenitega Palme Starejšega. Od leta 1565 so cerkev upravljali frančiškani. Bila je večkrat porušena, današnjo podobo pa je po načrtih goriškega arhitekta Silvana Barića dobila med leti 1924 in 1928, za kar so poskrbeli italijanski frančiškani iz Trenta. V Marijanskem muzeju na Sveti Gori se tako soočimo s stalno razstavo o zgodovini nastanka samega svetišča, z zgodovino Marijinega kulta in Marijinem čaščenju in s tragičnimi dogodki med prvo svetovno vojno, ko je bila cerkev povsem porušena.

Z mednarodnim projektom Indice MemArt smo želeli približati tudi ta del Slovenije tujim in slovenskim obiskovalcem. Zgodovinske okoliščine in lega Primorske so vplivale na nastanek bogate kulturne dediščine na stiku mediteranskega in celinskega sveta. Bogastvo kulturne dediščine je dostopno javnosti v številnih muzejskih ustanovah, ki so se v zadnjem stoletju oblikovale v muzejsko mrežo, katere del je tudi Goriški muzej s svojimi enotami. Predstavljeni spomeniki in muzejske zbirke na Primorskem so hkrati tudi pomemben del evropske kulturne dediščine.

Vesna Kamin

SANACIJA FASADE BAZILIKE

Svetogorsko svetišče je izpostavljeno močnim vetrovom in nalivom dežja. Zidovi bazilike so pozidani s pravokotnimi kamni z vidno izbočenimi ploskvami. Zaradi poroznosti apnenčastega kamna in razpok v fugah prodira vlaga v notranjost, kjer odpada omet in je ogrožen leseni inventar. Južna fasada, delno sanirana leta 2006, je bila letos sanirana v celoti, prav tako pa tudi zahodna fasada - pročelje, kjer so bila izvedena tudi potrebna kleparska dela. Mestni občini Nova Gorica se lepo zahvaljujemo za sofinanciranje obnove. V prihodnjem letu načrtujemo še sanacijo severne in vzhodne fasade. Šele ko bo odpravljena vlaga, bomo lahko razmišljali o pleskanju notranjosti bazilike.

B. G.

Pričakovanje

Vsa utrujena narava:
velikanska drevesa in majhna trava
na počitek se pripravlja.

Vzvišene gore in ponižne doline
pokriva tišina
kot odeja domače topline.

Življenje se skriva
za zagrinjalo smrti
kot pšenično zrno,

ki ob svojem času klije in brsti.

Ko se zdi, da je smrt prejela zmago
in upanje v dušah je zaspalo,
takrat prihaja On,
ki vse nareja novo.

Bog, ki vesoljstvo je ustvaril
in vsakemu bitju življenje podaril,
v majhnosti otroka
se k nam je sklonil.

V malem telesu Vsemogočni je skrit
in v revne plenice ovit,
da razodene
neskončne ljubezni odsvit.

Za slabotne je moč,
za utrujena srca oživljajoča voda,
obupajočim odvzema nesmisla noč.

Sprejmi ga tudi ti,
kdorkoli si.

Saj On, tvoj Brat,
danes srečo ti hoče dat.

Takrat tvoje življenje,
ožarjeno s soncem, spet zacvete
in boš luč za vse,
ki v smrtni senci spe.

s. Marzena

SLAVJE OB POSVETITVI OBNOVLJENE CERKVE V GRGARJU

V nedeljo, 11. novembra, na praznik sv. Martina, zavetnika župnije, je bilo v Grgarju slavje ob posvetitvi obnovljene župnijske cerkve, ki jo je ob so-maševanju večjega števila duhovnikov posvetil msgr. Metod Pirih.

Cerkev je bila marca 1945 bombardirana. Po štirinajstih letih jo je iz ruševin z velikim naporom rešil takratni župnik Franc Bizjak, ki je leta 1945 s prihodom v Grgar dobil težko nalogo – popraviti župnišče in cerkev. Sam je mešal malto in zidal, prosjačil na vse kraje, pisal prošnje, dobival uradna obvestila za rušenje, a je trmasto vztrajal. Tako je bila leta 1962 cerkev končno pod streho in je ponovno služila svojemu namenu. Tedaj je bila prodana večina cerkvenega premoženja: njive in gozdne parcele.

A kje je bil sijaj prejšnje cerkve!

V nadaljnjih desetletjih prejšnjega stoletja so župljani s svojimi dušnimi pastirji dodajali cerkvi kamen za kamenčkom, a do celovite obnove ni prišlo. V 90. letih se je pričelo bolj načrtno razmišljati,

kako pričeti. Narejeni so bili prvi načrti. Minilo je več kot desetletje, da je padla odločitev: »Delali bomo postopoma, po fazah!« Načrte je pripravil arhitekt Marko Lavrenčič iz Vipave. Po treh letih je cerkev v vsem sijaju sprejela svoje občestvo in številne goste. Za ta podvig je bil potreben velik pogum in velika vera. Uspelo je. Bogu hvala!

To je bil zgodovinski dan za župnijo – to je bil dan, ki ga je naredil GOSPOD!

Justina Doljak

SKUPINE, KI SO BIVALE IN SE DUHOVNE KREPILE V DOMU TAU OD SEPTEMBRA DO DECEMBRA 2007

Birmanci s slovenske obale Lucija, Portorož, Piran, Strunjan, birmanci iz Novega mesta; birmanci iz Šmarja in Žabelj so odkrivali, kdo sploh je Jezus in spoznavali svojo edinstvenost in enkratnost.

Študentje iz cele Slovenije so oktobrski vikend intenzivno razmišljali o sebi in o svojem telesu z naslovom »In svojih biserov ne mečite ...«.

Mladi Prijatelji Pesmi so pojoči slavili Boga.

Filmski maratonce so cel vikend spremljali Jezusa kot akcijskega junaka na filmskem platnu in zakulisje filmske produkcije.

Mladi redovniki vseh skupnosti so se prvič zbrali na Sveti Gori in se spodbujali na poti vztrajanja in zvestobe. Zakonci iz vse Slovenije so razmišljali o svojih skupno prehojenih poteh in si vzeli čas zase in za svoj odnos.

Viške srednješolce iz Ljubljane je k nam pripeljal diakon br. Andraž, s katerim so brusili svoje argumente glede izzivov, ki jim jih ponuja današnji svet. Med božičem in novim letom bodo dneve dobro izkoristili mladi in manj mladi na duhovnih vajah v tišini po Frančiškovih stopinjah.

Mir in dobro.

manjše sestre sv. Frančiška

ROMARSKI DOM IN DRUŽINSKI CENTER

V Svetogorski Kraljici vas želimo seznanjati s potekom obnove romarskega doma in adaptacijo stanovanjsko gospodarskega poslopja za dejavnosti družinskega centra. Obe ustanovi bosta delovali v sklopu zavoda, ki ga je Frančiškanski samostan Sveta Gora ustanovil 21. marca 2007.

Mnogi ljudje na Goriškem iščejo psihoterapevtsko pomoč, ki jo že nekaj let nudi specialistka za zakonsko in družinsko terapijo s. Mateja Kraševac v duhovno izobraževalnem središču Tau na Sveti Gori. Dom je prostorsko primeren le za otroške in mladinske programe, zato načrtujemo družinski center v gospodarskem poslopiju, ki stoji pod romarskim domom. V družinskem centru bodo potekale dejavnosti, ki obsegajo individualno, zakonsko, družinsko, skupinsko terapijo, seminarje za zakonce, starše, razvezane in za ljudi v duševni stiski. Načrti za obnovo romarskega doma in

adaptacijo stanovanjsko gospodarskega poslopja so že narejeni. Upravna enota Nova Gorica nam je tudi že izdala dovoljenje za rekonstrukcijo obeh zgradb. Oba projekta pa sta vezana na ureditev kanalizacije za odpadne vode, ki bo speljana s Svete Gore v Grgar, kjer se bo priključila na kanalizacijo za čistilno napravo za Novo Gorico in okolico. Začetne aktivnosti so že v polnem teku in upamo, da bo projekt zaključen v prvi polovici leta 2009.

Božja pot Sveta Gora naj bi postala podobna drugim evropskim romarskim središčem. Želimo, da bi služila potrebam današnjih ljudi, ki jih pestijo sodobne travme.

Uresničitev teh finančno zahtevnih načrtov izročamo v varstvo Svetogorski Kraljici.

p. Bernard Golčnik

DAROVI ZA OBNOVO ROMARSKEGA DOMA IN DRUŽINSKEGA CENTRA

OD 1. JULIJA DO KONCA OKTOBRA 2007

10€ N.N., 14€ N.N., 20€ Marija Hlad, Duplje; Milena Saksida, Nova Gorica; Zinka Krajnik, Ljubljana; Marija Sodja, Hrušica; Verena Gorjan, Vogrsko; 30€ Franciška Škvarča, Idrija pri Bači; N.N.; 33€ Jermol Dorina; 40€ Filip Vehar; Jazbec Severina, Komen; 50€ K.V.; K.M.S.; Albina Kverh, Bovec; N.N.; Petra, Nova Gorica; N.N.; Adriana in Bruno Stanič, Števerjan; N.N. - v zahvalo za srečno kolesarjenje; Vi.TO, Solkan; 60€ Rajko Eržen, Prestranek; N.N.; 80€ J.F.; 100€ Terezija, Nova Gorica; Olga in Milan; K.K.; 125,19€ N.N., Pivka; 183€ N.N.; 200€ Medigo, Nova Gorica; N.N.; N.N.; 250€ Karmen Furlan; 300€ Magda Terčelj s.p. Ajdovščina; 483€ N.M.; družina Srebrnič, Števerjan; 759€ družina Jerman; 1000€ Lidija Valentinčič; 50 CHF Tončka Goličnik, Švica; 1883 \$ Franc Hudl, Pliberk; 20.000 \$ CAD Pavla Radovan, Toronto

*Vsem darovalcem iskrena hvala.
Svetogorska Kraljica naj jim izprosi
obilje milosti.*

SKLEP STAREGA LETA

V ljudski pobožnosti so izražene tudi nekatere pobožne vaje, značilne za sklep starega leta. V večini zahodnih dežel se ta dan praznuje konec koledarskega leta. Obletnica spodbuja vernike k razmišljanju o »skrivnosti časa« - mysterium temporis, ki teče hitro in neizprosno. To prebujajo v njihovih dušah dvojno občutje: občutje obžalovanja in kesanja za storjene grehe in za zane-marjene milostne priložnosti v letu, ki se izteka, pa tudi občutje hvaležnosti za dobrine, ki so jih prejeli od Boga.

Takšno dvojno združanje je v ozadju dveh temu ustreznih pobožnih vaj: vednemu češčenju Najsvetejšega, ki daje redovnim skupnostim in vernikom priložnost predvsem za tiho zasebno molitev, ter petje zahvalnih pesmi (Te Deum) kot izrazu skupne hvale in zahvale za dobrine, ki so jih prejeli od Boga v iztekajočem se letu.

V nekaterih okoljih, zlasti v redovnih občestvih in laičkih združenjih, ki gojijo evharistično pobožnost, imajo v zadnji noči starega leta molitveno bedenje, ki se navadno sklone s sveto mašo. Takšna bedjenja je treba spodbujati, moramo pa jih obhajati v skladu z liturgičnimi vsebinami božične osmine ter živeti ne samo kot upravičeno nasprotje s potratno lahkomišelnostjo, s katero družba praznuje prehod v novo leto, marveč tudi kot skrbno darovanje začetkov tega leta Gospodu.

*Direktorij za ljudske
pobožnosti in bogoslužje*

MANJŠE SESTRE SVETEGA FRANČIŠKA

Manjše sestre sv. Frančiška na Sveti Gori smo s škofovim odlokom dne 19. marca 2007 postale škofijsko pravna ustanova in s tem dosegle prvo stopnjo po redovnem pravu, to je javno škofijsko združenje. Materi Cerkvi smo hvaležne, da nas sprejema pod svoje okrilje.

Ob tej priložnosti smo 6. oktobra 2007 ob 15. uri v baziliki na Sveti Gori praznovali zunanjo slovesnost ustanovitve naše skupnosti, ki jo je vodil koprski škof msgr. Metod Piriš. Hkrati s tem smo tudi javno izrekle svoje zaobljube, ki smo jih do zdaj izrekale zasebno. S. Mateja Kraševc in s. Tatjana Lukner sta javno izrekli večne zaobljube, ki sta jih zasebno naredili 4. oktobra 2004. S. Nataša Ropret in s. Tina Prinčič pa sta javno izrekli začasne zaobljube za eno leto, ki sta jih prvič zasebno izrekli po noviciatu in nato vsako leto obnavljali. Hvaležne smo našim družinam, sorodnikom, prijateljem, bratom frančiškanom, mnogim dobrim ljudem, ki so z nami, za vso izkazano podporo. Vesele smo vseh obrazov, ki smo jih ob našem praznova-

nju uzrle v baziliki. Hvaležne smo tudi vsem tistim, s katerimi smo bile ta dan zaradi takšnih ali drugačnih razlogov povezane na drugačen način. Za vse, kar smo ta dan doživele, naj gre Bogu hvala! V naših srcih je sreča, veselje, polnost in prošnja iz naše himne TI NAS OHRANI MAJHNE.

Naša novo nastajajoča skupnost se je resneje oblikovala in rasla med leti intenzivnega pastoralnega dela v okviru frančiškanske župnije Marijinega oznanjenja v središču Ljubljane. Prvi korak je naredila s. Mateja Kraševc, ki je v želji po posvečenem življenju po dolgotrajnem iskanju in preverjanju, na pobudo fr. Mirana Špeliča, oddala prošnjo na definitorij Slovenske frančiškanske province, v kateri je prosila za podporo in duhovno vodstvo pri iskanju lastne poti posvečenega življenja:

»Kakor je sveta Klara prišla k svetemu Frančišku Asiškemu in ga prosila, da bi smela živeti enak način življenja, kot ga je takrat po božjem navdihu živel sveti Frančišek, tudi jaz danes po božjem nav-

dihu prihajam pred manjše brate in prosim: Tudi jaz bi rada živela enak način življenja v svetu kot manjša sestra sv. Frančiška, enako molitev, enako uboštvo in enako vodilo, kot ga je za vas zapisal blaženi oče Frančišek in ga danes v tem prostoru in času živite vi, manjši bratje!»

Njen korak je spodbudil odločitev še nekaterih deklet, ki so ji želele slediti in se pridružiti takemu načinu življenja. Prva ji je sledila s. Tatjana Lukner. Danes smo v skupnosti štiri sestre z zaobljubami in postulantka. Živimo na Sveti Gori nad Solkanom v obnovljenih prostorih nekdanje zgornje postaje

žičnice, ki so last svetogorskih bratov frančiškanov. Poleg skupnega življenja v čistosti, uboštvu in pokorščini skrbimo za središče TAU, kjer z apostolskim delovanjem služimo Njemu, ki je vir vsakega poklica. Naš vsakdan je preplet akcije in kontemplacije. V naš dom prihajajo različne skupine, od birmancev, prvoobhajancev, animatorjev, srednješolcev, štu-

dentov, zakoncev; prositor pa najdejo tudi skavti, različni pevski zbori, duhovniki, ministranti, pri-trkovalci, posamezniki in drugi. Pripravljamo tudi večere za starše in zakonce, obenem pa smo v okviru zavoda na Sveti Gori odprle družinski center za strokovno terapevtsko pomoč zakoncem in družinam v krizi.

Manjše sestre svetega
Franciška smo poklicane,
da udejanjamo moč ljubezni:

Kjer je sovraštvo,
    naj prinašamo ljubezen.
Kjer je žalitev,
    naj prinašamo odpuščanje.
Kjer je nesloga,
    naj prinašamo enotnost.
Kjer je dvom,
    naj prinašamo vero.
Kjer je zmota,
    naj prinašamo resnico.
Kjer je obup,
    naj prinašamo upanje.
Kjer je žalost,
    naj prinašamo veselje.
Kjer je tema,
    naj prinašamo luč.

V moči ljubezni se želimo darovati za živo, sveto in Bogu všečno žrtev ter z nenavezanostjo in neprilagajanjem na ta svet prepoznati, kaj hoče Bog od nas, kaj je dobro, njemu všečno in popolno (prim. Rim 12, 1-2).

Pot je odprta in skupaj prosimo Boga Očeta, ki je dobro delo začel, naj ga tudi dopolni. Zavedamo se, da če je ta načrt in to početje zgolj človeško, bo propadlo, če pa izhaja iz Boga, se ne bo moglo uničiti.

Naj bo slavljen Bog Oče, Stvarnik nebes in zemlje!

*manjše sestre
sv. Franciška*

ZA OBLJUBA

Moj Bog in moje vse.

Oče, Stvarnik
in neskončna ljubezen.

V navzočnosti sester
in vseh tukaj zbranih
ti jaz

posvečam svoje življenje:

svoje srce, svoje telo, svojo dušo,
vse, kar imam ali premorem.

Po zgledu svetega Frančiška

hočem z nedeljenim srcem
hoditi po stopinjah našega

Gospoda Jezusa Kristusa

v zvestem spolnjevanju evangelija.

Moj Gospod in moj Bog,

Jezus Kristus,

rada bi živela tako kot ti,

ki ti je bil Oče vsa ljubezen

in si bil zato deviški,

ki si imel v Očetu vse bogastvo

in si bil zato ubog,

ki si imel v Očetovi volji jed,

ki te je hranila,

in si bil zato pokoren.

Zato v tvoje roke, sestra
danes za ves čas svojega življenja
obljubljam

Vsemogočnemu Bogu,

da bom živela

v čistosti, uboštvu in pokorščini
kot manjša sestra sv. Frančiška.

Z največjo skrbnostjo

si bom prizadevala,

da bom spolnjevala

za to zapisan način življenja.

Pomagaj mi,

vsemogočni Oče,

da bom po delovanju

Svetega Duha

in s pomočjo naše

nebeške matere Marije

ter ob podpori sester

spolnila svojo posvetitev

v službi tebi in Cerkvi

ter v blagor vseh ljudi.

V tvoje roke, Gospod,
se vso izročam.

Božična zgodba

Ko sta bila Jožef in Marija na poti v Betlehem, je angel skrivaj sklical živali, da bi izbral tiste, ki bi v hlevčku pomagale sveti družini.

Prvi je stopil k angelu lev: »Samo kralj živali je vreden, da služi vladarju sveta,« je rekel. »Vsakega, ki se bo približal Detetu Jezusu, bom raztrgal.«

»Ti si preveč krvoloč,« ga je zavrnil angel.

K besedi se je prijavila lisica: »Verjemi, da bom dobro skrbela za Sveto Družino. Zanj bom vsako jutro ukradla kokoš.«

»Preveč si zvita, draga lisica,« je rekel angel.

V ospredje se je prerinil pav in razprostrl svoj čudovit rep.

»Revni hlevček bom okrasil s svojim perjem. Bolj bo bogat kot Salomonov tempelj.«

Angel je zmajal z glavo: »Preveč si domišljav.«

Spregovorile so še druge živali in se hvalile z najrazličnejšimi spretnostmi, angel pa je vse po vrsti zavrnil. S svojimi strogimi očmi je še enkrat pogledal okoli sebe in opazil osla in vola, ki sta delala na polju. Poklical ju je k sebi in vprašal: »Kaj lahko storita za Sveto Družino?«

»Ničesar nimava. V svojem življenju sva se naučila le delavnosti, potrpežljivosti, skromnosti in ponižnosti,« je za oba odgovoril osel in zastrigel s svojimi dolgimi ušesi. Vol je skromno dodal: »Mogoče pa bi lahko s svojimi repi preganjala muhe.«

Angel se je nasmehnil in zadovoljno pokimal: »Vidva sta prava. Pridita!«

J. N.

290-LETNICA KRONANJA (1717- 2007) VELIKE PRIPRAVE ZA MARIJINO KRONANJE

Potem ko so svetogorski patri imeli v rokah vsa uradna dovoljenja, so za dan kronanja določili tretjo nedeljo po binkoštih, 6. junij 1717. Na njih prošnjo je papež Klement XI. odobril popolni odpustek, ki so ga verniki lahko prejeli ali na dan kronanja ali v naslednji osmini. Z okrožnico (1. maja 1717) so na slovesno kronanje povabili »vse slavne deželne stanovce in plemiške redove dednih dežel Štajerske, Koroške, Kranjske in grofije Goriške, vso duhovščino, vse prebivalstvo, tudi vernike sosednjih okrožij prejasne beneške republike.« Z vljudno prošnjo se je nato obračala na »prevzvišene škofe, krajevne ordinarije in njihove generalne vikarje, proste, arhidiakone, dekane in slednjič na vse cerkvene predstojnike in redovniške prelate, naj bi njim podložni gospodje župniki, vikarji, kurati in cerkveni govorniki s prižnic oznanili dan kronanja ter na učinkovit način vzpodbujali vernike, da se z iskreno pobožnostjo udeležijo zma-

goslavja kronane Matere Božje in Deteta Jezusa ter s splošnim romanjem kronajo Marijino zmagooslavje.«

Za to priložnost so obnovili notranjost božjega hrama, kupili novo opremo, okrasili stene in stebre z dragocenimi preprogami. Na stene in na notranje vzporedne vrste stebrov so pritrdili 36 ovalnih podob, vsaka je imela na platnu naslikano posebno simbolično marijansko figuro s kratkim citatom iz Svetega pisma. Bajna je bila razsvetljava, saj je gorelo 284 sveč; ob Marijinem oltarju je stalno gorelo še nadaljnjih 40 večjih sveč. Romar, ki je vstopil v svetišče, je ostrmel od bogastva in krasote, ki je dihala od vsepovsod.

Pred vhodom v cerkev so postavili mogočen slavolok, zamišljen kot »zmago-slavna vrata«. Slavolok je bil pravicata baročna zgradba, vrh katere je kraljevala kronana Mati Božja z Detetom na desni roki, tik pred njo je stal v ospredju angel s trobento, okoli katere se je ovijal

Gorizia Fontana sull Monte Santo
Gorica - Sv. Gora pred vojno

Sveta Gora pred vojno

napis: »Ovenčana zmagovita vlada!« Še nižje so desno in levo stale številne svetopisemske in zgodovinske osebnosti, vse naokrog pa so bile razmeščene simbolične figure ter svetopisemski reki, ki jih biblicistika pripisuje Mariji.

Pred stranskimi vrati so stali manjši slavoloki. Več napisnih plošč je stalo zunaj cerkve, pod stopniščem, ob raznih prehodih, ki so pozdravljali romarje, proslavljali dobrotnike svetogorskega svetišča, odhajajočim voščili srečno pot in jim priporočili zvestobo svetogorski kronani Kraljici.

Novica o kronanju čudodelne podobe svetogorske Matere božje je vzradostila vse ljudstvo. Deželni stanovi, meščani in podeželsko prebivalstvo, slovensko in furlansko, v hribih, dolinah in nižinah, res vsi so z rastočim zanimanjem sledili duhovni pripravi in poročilom, kaj vse se snuje na Sveti Gori. Vse je kazalo, da se bo nepregledna množica udeležila slovesnosti in da bo svetogorsko svetišče pretesno za takšno število romarjev. Goriška mestna duhovščina je tedaj izrazila željo, da bi se kronanje izvršilo v Gorici, na Travniku.

Po prvotnem načrtu je bilo kronanje določeno na Sveti Gori. Na to so bila naravnana vsa dela v cerkvi in zunaj nje, predvsem ureditev oltarja z Marijino podobo ter postavitev prestola z baldahinom za škofa kronitelja na oltarjevo desno. Spominske podobice, natisnjene v Benetkah, so v napisu označevale cerkev na Sveti Gori

kot kraj kronanja: »Lesorez čudodelne Device milosti iz leta 1539, slavne po veličastnosti čudežev in na zelo slovesen način po vatikanskem obredu kronane dne 6. junija 1717 v cerkvi Svete Gore nad Solkanom.« Prav tako so nosile tudi oznako Svete Gore kot kraja kronanja razne tiskovine, razglasi in objave, ki so jih svetogorski patri delili romarjem in razpošiljali duhovščini.

Dne 3. maja 1717 so se zbrali pod predsedstvom glavarja in gradiščanskega grofa Jožefa Wildensteina na stanovsko zasedanje naslednji odborniki: maršal grof Ivan Attems, grof Franc Attems, Ivan Pavel Dadieučič, baron Ferdinand Formentini, Karel Suardo, baron Julij Feliks Sembler, Jakob Morelli, baron Leopold pl. Neuhaus, Sartorij Del Mestri in baron Anton pl. Orzon. Dnevni red je imel kot edino točko razpravo o kronanju svetogorske Marijine podobe.

Tajnik Jakob Morelli je poročal o pripravi na kronanje in o silnem odzivu ljudi. Na Sveto Goro bo prišlo toliko ljudi, da jih cerkev ne bo mogla sprejeti. Zato bi bilo modro, da bi se slovesnost ne vršila na Sveti Gori, pač pa na največjem trgu v Gorici, na Travniku. Po kratki razpravi so se s tem predlogom strinjali vsi od-

borniki. Če bi svetogorski predstojniki ne mogli pristati na kronanje v Gorici, naj se takoj po kronanju v slovesni procesiji prenese v Gorico Marijina kronana podoba. V obeh primerih bo goriško mesto dostojno počastilo svetogorsko Kraljico. »In tako je prišlo do sklepa,« poroča tajnik Morelli, »naj grem natihoma na Sveto Goro do patrov in jih naprosim, ko je že določeno kronanje za 6. junija, naj se kronanje vrši v Gorici. Na prihodnji stanovski seji bodo deželni stanovi sklepali o primernem denarnem prispevku na čast presvete Matere Božje«.

Na seji 11. maja, ki je potekala pod predstvom glavarjevega namestnika grofa Leopolda Adama Strassolda, je tajnik Morelli sporočil, da samostansko predstojništvo na Sveti Gori ne more pristati

na kronanje v Gorici, ker dobrotnica Ana Katarina Schellenburgova vztraja, naj se izvrši na Sveti Gori. Glede prenosa kronanja Marijine podobe v Gorico se bodo čimprej izjavili. Odklonilni odgovor je hudo zadel zborovalce. Kljub vsemu so sklenili, da se bo vse deželno plemstvo udeležilo slovesnega prenosa že kronane Marijine podobe v Gorico, ako bodo svetogorski patri na to pristali.

Svetogorski patri niso imeli izbire in so privolili v kronanje Milostne podobe na Travniku v Gorici.

VIR: RUDOLF KLINEC, KRONANJE SVETOGORSKE
MATERE BOŽJE, 1997
POVZEL P. BERNARD GOLIČNIK

KONEC

ODMEVEN

GLASBENI DOGODEK

V prvih dneh septembra, ko se nara-
va umirja in spreminja v mavrico
jesenskih barv, slavi Krajevna skupnost
Solkan. Letos obhaja 40-letnico svoje-
ga obstoja. V nizu prireditev, ki so po-
tekale prazniku v čast, je bil – tako kot
prejšnja leta – tudi letos nepogrešljivi
koncert v baziliki na Sveti Gori, ki nam
vselej prijazno omogoči tovrstna kul-
turna srečanja.

Koncert izbrane sakralne glasbe je
Krajevna skupnost Solkan pripravila v
nedeljo, 9. septembra ob 17. uri. Zbra-
nemu občinstvu so se predstavili trije
akademski glasbeniki, izvrstni sloven-
ski umetniki: tenorist Marjan TRČEK,
uveljavljeni koncertni in operni solist,
komorni glasbenik in pedagog; hornist
Boštjan LIPOVŠEK, vrhunski orkestr-
ski solist, komorni glasbenik in docent
na Akademiji za glasbo v Ljubljani, ter
Tomaž SEVŠEK ŠRAMEL, organist in
čembalist, komorni glasbenik in uspešen
solist. Koncertni spored je obsegal izbor
iz glasbene zakladnice velikih mojstrov

italijanske, francoske in nemške glasbe
različnih obdobj, ob svetovnih imenih
pa so gostujoči glasbeniki postavili tudi
dve slovenski skladbi.

Spored je uvedla globoka priprošnja
italijanskega skladatelja iz 17. stoletja
A. Stradella PIETÁ, SIGNORE za tenor
in orgle; mehkoba in kultiviranost so-
listovega glasu sta ob korektni spreml-
javi orgel dodobra napolnila baziliko.
Sledila je skladba C. Saint-Saënsa AN-
DANTE, v kateri je blestel plemeniti

zvok roga, podprt s tenkočutno spremljavo orgel. Tenorist je ob spremljavi orgel predstavil še Bizetovo skladbo AVE MARIA in arijo iz oratorija Assumptio KDO JE TA skladatelja frančiškana H. Sattnerja. Skladba se je dotaknila poslušalcev predvsem s svojo preprosto melodično linijo in iskreno izpovednostjo. Rogu in orglam smo lahko prisluhnili v mistični glasbi A. Brucknerja AVE MARIA in v bogato izrazni Poulencovi ELEGIJI, posvečeni spomenu tragično preminulega hornista Denisa Braina (1921-1957). Skladba je polna

občutij in čustev, uvede jo rog solo, ki se nato skupaj z orglami prepusti bogastvu zvokov, da bi se izpolnila v spokojnem miru. Vsi trije glasbeniki so se skupaj predstavili v treh skladbah, ki so vsaka po svoje doprinesle k pestrosti in odmevnosti koncerta, ki mu je občinstvo zbrano sledilo. Prisluhnili smo lahko znani skladbi C. Francka PANIS ANGELICUS, pa priljubljeni Bach-Gounodovi skladbi AVE MARIA – tokrat v menjavi teme vokalnega solista in roga, prvič pa smo lahko slišali ljudski motiv iz Doberdoba v priredbi Žige Staniča PTI-

CA POJE MARIJI, ki je bila na Sveti Gori krstno predstavljena. Zvočno bogastvo svetogorskih orgel je uspešno potrdil tudi gostujoči solist organist, ki je občinstvu ponudil izbor iz ustvarjalnosti nemškega orgelskega velikana M. Regerja. Zaigral je dve skladbi za orgle solo, ki sta si po svojem sporočilu zelo različni: prva kot vdana prošnja – ACH GOTT, VERLASS MICH NICHT in druga – EIN' FESTE BURG IST UNSER GOTT - kot trdna vera v božje zavetje.

Alenka Saksida

SPOMINSKA MAŠA NA SVETI GORI

V soboto, 15. septembra, je koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak v baziliki na Sveti Gori daroval spominsko mašo za vse padle vojake na soški fronti. Pred devetdesetimi leti se je namreč končala zelo krvava 11. soška bitka, ki je zahtevala številne žrtve tako med avstro-ogorskimi branilci kot med italijanskimi napadalci. Glavni cilj slednjih sta predstavljala prav vrhova Svete gore in Škabrijela, ki sta s svojo strateško lego zapirala pot v notranjost Avstro-Ogrske monarhije. Čeprav je napadalcem konec avgusta 1917 uspelo zasesti Sveto goro, je Škabrijel, kjer so se odlikovali tudi vojaki 87. celjskega pehotnega polka, ostal neosvojljiva trdnjava. Avstro-ogrske vojaške oblasti so vedele, da izčrpani branilci ne bodo vzdržali še enega italijanskega ofenzivnega sunka, zato so skupaj z Nemci začeli priprave na protiofenzivo. Tako so skupne avstro-ogrske-nemške sile 24. oktobra 1917 izvedle 12. soško bitko oziroma znameniti preboj pri Kobaridu, čemur je sledil italijanski umik do reke Piave.

Letošnjo slovesnost je pripravilo solkanško društvo IR 87, ki se ukvarja z dediščino soške fronte in neguje spomin na prej omenjeni štajerski pehotni polk, eno najbolj slovenskih enot nekdanje monarhije. Polk s sedežem v Celju je pokrival naborno območje velikega dela Spodnje Štajerske in je sodil med najbolj hrabre ter odlikovane enote avstro-ogrske vojske med prvo svetovno vojno.

Organizatorji so k sodelovanju povabili sorodna veteranska društva iz domovi-

ne (2. gorski strelski polk), Avstrije (2. domobranski polk iz Linza, 1. polk cesarskih strelcev in 14. hessenski pehotni polk), Češke (brnska mestna straža) in Italije (97. tržaški pehotni polk).

Med mašo se je škof Bizjak, ob somaševanju domačih in tujih duhovnikov, spominjal zadnjega habsburškega cesarja Karla I., pranečaka cesarja Franca Jožefa. Cesar Karel, ki je vladal med 1916-1918, je zelo mlad zasedel prestol zaradi uboja siceršnjega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in je pri 35. letih umrl v izgnanstvu na otoku Madeira. Katoliška Cerkev ga je pred tremi leti razglasila za blaženega, predvsem zaradi njegove osebnosti vere in prizade-

vanj za čimprejšnji konec svetovne morije. Ob tej priložnosti so iz Avstrije prinesli njegov portret in relikvije, ki so med mašo simbolizirale njegovo prisotnost. Škof Bizjak je v pridigi pozval k ohranjanju spomina na vse padle med 12. soškimi bitkami in jih povezal z romarsko Sveto Goro, ki je tudi trpe-la zaradi razdejanja. Vojno je primerjal z vesoljnim potopom, ki je bil rezultat

Spominska slovesnost se je sicer pričela že popoldne na solkanskem avstro-ogrskem vojaškem pokopališču, stisnjem med Sočo in železniško progo. Z vojaškimi in cer-

pokvarjenosti človeškega srca. Iz tega pa vodi le ena pot, ljubezen srca. Kajti, kot je poudaril škof Bizjak: Ljubezen je modrost! Mašo je z ubranim petjem popestril cerkveni pevski zbor s Cola. V cerkveni ladji in ob oltarju v prezbiteriju pa so se svetile pisane uniforme različnih veteranskih društev in njihove zastave.

kvenimi častmi, prisotna sta bila tudi vojaški vikar SV Milan Pregelj in avstrijski vojaški dekan, so k poslednjemu počitku v grobnico položili posmrtno ostanke dveh avstro-ogrskih vojakov, ki so jih našli med gradbenimi deli za novo solkansko obvoznico.

Renato Podbersič ml.

BLAGOSLOVI V BOŽIČNEM ČASU

Škofje, duhovniki in diakoni običajno blagoslovljajo ljudi in predmete. V moči skupnega duhovništva, ki smo ga prejeli pri krstu in birmi, ali v moči lastne službe, npr. starši, lahko doma blagoslovljajo otroke, družino, dom, jaslice. V božičnem času imajo starši tri takšne priložnosti, in sicer na tri svete večere: prvi sveti večer na predvečer božiča; drugi sveti večer na silvestrovo in tretji Sveti večer na praznik treh kraljev. Kot pomoč staršem, da blagoslova ne bi opustili zgolj zaradi pomanjkanja gradiva ali časa, priobčujemo primer blagoslova, ki ga lahko družina obogati s svojo ustvarjalnostjo.

NA PRVI SVETI VEČER BOMO BLAGOSLOVILI DRUŽINSKE JASLICE.

Blagoslov začnemo pri jaslicah, potem ko se zbere vsa družina. Pripravimo žerjavico in kadilo, blagoslovljeno vodo z vejico, prižgemo svečko (najbolje lučko miru iz Betlehema) in se dogovorimo

za molitev. Zapijemo primerno pesem, nato se pokrižamo, preberemo odlomek iz Lukovega evangelija 2, 1-21 in molimo blagoslov:

Nebeški Oče, ti si nas ustvaril. Po tvoji dobroti in previdnosti smo postali družina. Nocoj se tega še posebej veselimo in smo srečni, da spadamo skupaj. Prosimo te, bodi z nami, blagoslovi nas in naše jaslice. Naj nas spominjajo rojstva tvojega Sina Jezusa Kristusa. Priznavamo ga za svojega Boga in odrešenika in te skupaj z njim hvalimo in slavimo zdaj in vekomaj. Amen.

NA DRUGI SVETI VEČER – SILVESTROVO
- BOMO BLAGOSLOVILI NAŠO DRUŽINO.

Bogoslužje začnemo pri družinski mizi, na katero smo postavili križ, svečo, Sveto pismo, blagoslovljeno vodo in kadilo. Potem ko se pokrižamo, preberemo odlomek iz Matejevega evangelija 25, 31-34 in nato z naslednjo molitvijo blagoslovimo dom:

Bog, naš Oče, ob sklepu starega leta se ti iz vsega srca zahvaljujemo za vse prejete milosti in vsak trenutek življenja, srečen in manj srečen. Vse preteklo leto darujemo tebi. Z zaupanjem zremo v prihodnost, saj verujemo, da nas spremlja tvoja ljubeča roka. Prosimo te, blagoslovi našo družino in naš dom, da bo naša vera trdna in močna, naša srca pa odprta vsem, ki nas potrebujejo. Blagoslovi tudi naše sosede, da se bomo z njimi dobro razumeli in si med seboj pomagali. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu.

NA TRETJI SVETI VEČER – PRAZNIK
TREH KRALJEV – BOMO BLAGOSLOVILI
NAŠ DOM.

Zbrani pri družinski mizi, ob križu, sveči, blagoslovljeni vodi in kadilu pričnemo blagoslov doma s križem in pesmijo ter branjem Matejevega evangelija 2, 1-12. Oče ali mati prosi za božji blagoslov:

Vsemogočni Bog, praznujemo dan, ki je zaznamovan s tremi velikimi deli: Modri se po dolgem iskanju poklonijo Detetu Jezusu, ki ga je pri krstu v Jordanu Bog razodel kot svojega Sina, Jezus napravi v Kani prvi čudež. Hvala ti, O Bog, za vse te skrivnosti.

Prosimo te, naj nas današnji praznik utrdi v veri in poveže v ljubezni. Bog, naš Oče, hvalni smo ti, da si nas po svojem Sinu Jezusu Kristusu obiskal. Ostani z nami. Prosimo te, pomagaj nam v prizadevanju, da bo naš dom kraj sreče, dobrote, miru in ljubezni. Ko bomo na vrata našega doma zapisali kratice G+M+B in letnico, bomo mislili na

to, da to niso samo začetnice imen treh kraljev, ampak tudi začetnice latinskih imen: Christus Mansionem Benedicat, kar pomeni: Kristus, blagoslovi to hišo.

Pri blagoslovu pripravimo in naložimo kadilo z besedami: *Blagoslovi naj te Tisti, v čigar čast boš gorelo.*

Pripravimo blagoslovljeno vodo in vejico z besedami:

Gospod naj po tebi blagoslovi naš dom in vse nas.

Po blagoslovu si voščimo in se veselo družimo.

*prireديل
p. Bernard Golčnik*

PATER STANE ZORE

OB ODHODU S SVETE GORE

P. Stane Zore je prebival na Sveti Gori dvakrat: od leta 1995 do 1998 in od 2004 do 2007. Bil je rektor bazilike in magister novincev. 10. avgusta letos je skupaj s tremi brati, Tomažem, Janom in Andrejem, odšel v Ljubljano, kjer je gvardijan v osrednjem Frančiškanskem samostanu. Pred odhodom smo ga zaprosili za pogovor.

Kakšne spremembe ste opazili na Sveti Gori v času od prvega prihoda 1995 pa do danes?

Pred dvanajstimi leti sva bila na Sveto Goro predstavljena p. Pashal Gorjup, ki je na tem mestu ostal devet let, in jaz. In če skušam napraviti primerjavo med avgustom 1995 in septembrom 2007, bi lahko spremembe razdelil v tri sklope. Mislim, da je prva stvar, ki jo lahko opazi vsak romar, pa tudi občasni obiskovalec Svete Gore, njena urejenost. V teh letih se je veliko delalo in tudi naredilo za urejenost bazilike in samostana, pa tudi okolice.

Spomnim se, da so ljudje večkrat rekli: "Vedno, ko pridemo na Sveto Goro, nas pričaka kaj novega." To so povedali z veseljem in zadovoljstvom. Druga sprememba, ki bi jo moral izpostaviti po teh letih, je postopno, a vztrajno naraščanje števila romarjev. Posebno se pozna večji obisk organiziranih romanj iz sosednje Italije, predvsem iz goriške, vidi se iz tržaške škofije, prihajajo pa tudi globlje iz notranjosti. Prav ta povečan obisk kaže, da z odpiranjem Slovenije v evropski prostor Sveta Gora spet počasi dobiva tisto mesto, ki ga je v vernosti ljudi onkraj meje nekdaj že imela. Tretje opažanje pa pravzaprav ni sprememba, ampak je stalnica, in to razveseljiva stalnica. V vseh teh letih se namreč navezanost

Primorcev na Sveto Goro ni spremenila. Kristjani v resnici ljubijo Svetogorsko Marijo, pa tudi v nevernih sem večkrat doživel veliko spoštovanje do tega svetišča. Upam, da se skozi čas prav ta stalnica, ki sem jo doživil kot posebnost Svete Gore, ne bo spremenila.

Rektor bazilike - kakšne so odgovornosti?

Rektorju cerkve je zaupana odgovornost za pastoralno dogajanje v cerkvi. Na Sveto Goro to konkretno pomeni skrb za vse oblike bogoslužij, ki se odvijajo v baziliki ali so z njo povezane. Sem seveda v prvi vrsti sodi skrb za sprejemanje romarjev, ki prihajajo na božjo pot zato, da bi doživeli spravo z Bogom in ljudmi ter da bi na svetem kraju globlje

začutili Božjo ljubezen, ki se na Sveto Goro kaže v Marijini navzočnosti. S tem je povezana skrb za primerno število spovednikov, ki morajo biti ljudem na voljo, da lahko pristopijo k zakramentu sprave. Potem gre za sprejemanje skupin, za naloge, kadar romarji oziroma njihovi duhovniki to želijo. Biti rektor pomeni prizadevati si, da ljudje romanje doživijo, kar v resnici je: kot doživetje Boga na svetem kraju.

Poleg dela v samostanu ste opravljali še vrsto drugih zadolžitev.

Mislim, da o tem ni potrebno veliko besed. Ostale zadolžitve bi lah-

ko združil v dve skupini: eno bi bila različna duhovniška opravila, kot so misijoni, duhovne vaje, duhovne obnove in različne pomoči po župnijah, drugo pa so sodelovanja v raznih svetih in komisijah na ravni naše frančiškanske province ali pa na medredovniški oziroma na škofijski ravni.

Slovite kot odličen pridigar. Vedno nagovarjate brez neposredne priprave. Zahtevno božjo Besedo približujete vsakdanjemu življenju tako, da odmeva v poslušalcu

še dolgo. Eden Vaših zelo odmevnih nagovorov je bila razlaga Lukovega evangelija 12,13-21. Odlomku je dodana prilika o nespametnem bogatašu, ki je mislil, da mu bo kopičenje dobrin prineslo mir in dobro voljo. Gospod pa ga je opozoril, da bo njegova duša v kratkem zapustila ta svet. Prilika se sklene z besedami: "Tako je s tistim, ki sebi nabira zaklade, ni pa bogat pred Bogom." Bi poskusili povzeti svoj nagovor.

Preden se bom dotaknil omenjenega evangelijskega odlomka, bi oporekal trditvi, da govorim brez neposredne priprave. Če to pomeni, da nagovor nimam napisanih in jih nimam pred sabo, da bi jih bral, potem Vaša trditev drži. Vendar pa to nikakor ne pomeni, da se ne pripravljam na pridige. Premišljevanje se velikokrat začne že v nedeljo popoldne, najkasneje pa v ponedeljek zjutraj – za naslednjo nedeljo seveda. In potem tako ves teden. Zdaj pa k Luku in njegovi priliki o nespametnem bogatašu. Priznam, da

sem nekoliko v zadregi, ker se moram zanesti na spomin in samo upam, da bom na kratko povzel, kar sem takrat povedal ob tem odlomku. Izhodišče mojega razmišljanja je bila prošnja človeka iz množice: "Učitelj, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj," ki je Jezusu dala povod, da je povedal priliko o nespametnem bogatašu.

Življenje samo kaže, da je prav dediščina pogosto velika preizkušnja naših medsebojnih odnosov. Ob nobeni drugi stvari, ob nobeni nesreči in nobeni katastrofi se ni razbilo toliko družin kakor ob delitvi dediščine. Največja tragedija je v tem, da nas tisto, kar sta oče ali mati ali pa kar oba skupaj ustvarila v življenju, pogosto s pritrgovanjem od ust, ne združuje. Mar ni globok smisel tega, kar nam zapuščajo starši, globlja povezanost med nami, tesnejši bratski in sestrski odnosi, bolj čvrsta družina. Pa se zgodi, da nas prav tisto, kar bi nas moralo združevati, v resnici razdvoji, da si postanemo ne samo tujci, ampak začnemo sovražiti drug drugega. Takrat ne podelimo med seboj očetove in materine dediščine, ampak oskrunimo njun spomin, njuno delo,

njuno življenje in njuno zapuščino.

Ob delitvi dediščine nikakor ni dovolj, da se ustavimo samo ob bratih in sestrah, ki dediščino delijo. Morda je celo bolj potrebno razmisliti o vlogi, ki jo imajo pri delitvi dediščine njihovi življenjski sopotniki, njihove žene oziroma možje. Prigovarjanje, pravzaprav kar podpihovanje: "Temu se pa ja ne boš odpovedal, saj to ti pripada, pomisli vendar tudi ti malo na svoje otroke..." ločuje tiste, ki naj bi bili med seboj povezani – brate in sestre. V takem prigovarjanju je nekaj satanskega. Zato mislim, da bi moral med zakonci veljati nenapisan, a kljub temu zelo trden dogovor: "V tvojo dediščino in zapuščinsko razpravo se ne bom vmešaval za nobeno ceno." Prepričan sem, da bi bilo na ta način ob dedovanju veliko manj razkolov in bi mnoge družine tudi po zapuščinski razpravi ostale družine.

Ob Jezusovem stavku iz omenjenega Lukovega odlomka pa se mi zdi, da si mora človek zastaviti še drugo, nič manj pomembno vprašanje: Kaj bom jaz v svojem življenju zapustil kot dediščino svojim otrokom ali kar rodovom, ki prihajajo za nami? Pri tem ne gre toliko za pre-

moženje, za vprašanje materialnih dobrin. Gre za duhovno ozračje, za kulturno okolje, ki ga danes oblikujemo in vse prepogosto onesnažujemo, jutri pa ga bodo dihal naša otroci. Velikokrat radi rečemo, da smo zanje pripravljeni narediti vse. Pa se mi zdi, da jim bomo kot dediščino zapustili samo do konca razvrednoten jezik in v temeljih spodkopane vrednote.

Če bo tako, potem jim res ne bo preostalo drugega, kakor da se na življenje in smrt spopadejo za tisto, kar jim bomo zapustili materialnega.

Na dan Marijinega rojstva, 8. septembra, so trije novinci, ki ste jih duhovno vodili zadnje leto, izrekli provincialu dr. Viktorju Papežu prve začasne redovne zaobljube. Takrat je bil pri sveči maši prebran odlomek iz Matejevega

evangelija o rodovniku Jezusa Kristusa.

Drugi del se glasi:

Z rojstvom Jezusa Kristusa je bilo takóle: Njegova mati Marija je bila zaročena z Jožefom; in preden sta prišla skupaj, se je izkazalo, da je noseča - bila je noseča od Svetega Duha. Njen mož Jožef je bil pravičen in je ni hotel osramotiti, zato je sklenil, da jo bo

skrivaj odslovil. Ko je to premišljeval, se mu je v sanjah prikazal Gospodov angel in rekel: Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi Marije, svoje žene; kar je spočela, je namreč od Svetega Duha. Rodila bo sina in mu daj ime Jezus, kajti on bo svoje ljudstvo odrešil grehov." Vse to pa se je zgodilo, da se je izpolnilo, kar je Gospod rekel po preroku: Glej, devica bo spočela in rodila sina in imenovali ga bodo Emanuel, kar v prevodu pomeni Bog z nami.

Ta del evangelija, spočetje od Svetega Duha in odrešenje, vzbuja marsikatero dvome in pomisleke. Kako bi bralcem približali ta del Matejevega evangelija?

Odlomek iz Matejevega evangelija, ki ste ga navedli, je naravnost presunljivo aktualen v našem času in v naših odnosih. No, najbrž je bil takšen v vseh časih in v vseh odnosih. Vendar ga mi beremo in doživljamo danes, zato je za nas tako zelo zgovoren. Pred nami sta dva človeka, Marija in Jožef, ki sta svoji življenji povezala z zaroko, kar je bilo pri Judih enakovredno poroki, le da še nista začela živeti skupaj. Poslušamo torej o nastajanju in oblikovanju neke družine, ki se vedno začne med možem in ženo, pozneje pa v njun odnos prihajajo otroci. V ospredje stopijo pričakovanja, ki jih je Jožef imel do Marije. In ker Marija, ki je v tem času postala noseča, ni več ustrezala njegovim pričakovanjem, je Jožef začel iskati izhod iz nastalega položaja. Njegovo razmišljanje ga je pripeljalo do sklepa, da jo bo skrivaj odslovil. V tem trenutku pa v Jožefovo razmišljanje po angelu stopi Bog. Ko Jožef prisluhne Božjemu

sporočilu in na Marijo začne gledati skozi Božjo besedo, jo sprejme za svojo ženo, sam pa postane pomemben člen v zgodovini odrešenja.

Na nek način gre za zgodbo vsakega izmed nas. Tudi mi imamo do ljudi različna pričakovanja, ki velikokrat izhajajo samo iz nas, iz naših potreb, iz naših želja. In velikokrat ne upoštevajo drugega človeka, njegove drugačnosti, njegove skrivnosti. Prav to se tolikokrat zgodi med možem in ženo. Ker je tako eden kot drugi v resnici drugačen, kakršen je bil v pričakovanjih, se pojavi vprašanje, kako naprej. In dokler na drugega gledamo samo skozi svoje oči, se izhod iz zadrege tolikokrat pokaže v ločitvenem listu, pa naj ga napišemo samo v svojih čustvih, ali pa gre za resnični papir, ki črno na belem in s pečatom potrjuje, da z nekom nismo več pripravljeni nadaljevati poti.

Če pa smo tudi mi pripravljeni pustiti Bogu, da nam spregovori o tem človeku, da nam pove, kakšen je Njegov pogled nanj in kaj On pričakuje od njega, potem spoznamo, da je človek, ki je ob nas, v resnici za nas milost, po kateri se lahko tudi v našem življenju začne od-

vijati odrešenska zgodba, seveda če smo to Božjo logiko pripravljeno sprejeti. Skozi svoje oči na drugih vidimo drugačnost in napake, ki nas motijo in ločujejo, skozi Božje oči pa moremo druge uzreti kot dar in priložnost za rast,

za odrešenje. Potrebno pa je sprejeti besede angela, čeprav se zdijo nemogoče in se nam razodevajo kakor v sanjah. Drugače povedano, brez osnovnega zaupanja v veri se bomo še naprej ločevali, če pa bomo v veri zaupali Bogu, bo on tudi v našem življenju in po nas uresničeval svoj načrt odrešenja.

Ste kdaj razmišljali, da bi pripravili izbor iz svojih pridig, mor-da kot darilo znan-cem in prijateljem?

Ne, o tem pa res nisem nikoli premišljeval. Preprosto tudi zaradi tega, ker pridige niso zapisane. Vsaki pridigi namreč pomemben delež prispeva jo ljudje, občestvo, je sad dialoga med govornikom in ljudmi, ki jih nagovarja.

Papir pa tega ne more zajeti, vsaj ne v pravi meri. Če človek bere pridige sv. Janeza Vianeya, se ne more načuditi preprostosti, s katero so sestavljene, pa vendar so bile iz njegovih ust tako močne, da so v resnici delale čudeže. Gre torej za razliko med besedo, ki zaživi v dialogu z ljudmi, z občestvom pred Bogom, in med besedo, ki jo položiš na papir, pa pred seboj nimaš obrazov in njihovih odzivov. Mor-da tudi zaradi tega pridige niso zapisane.

Svetogorsko Kralji-co ste redno bogatili tudi s svojimi stih. Bi izbrali še eno izmed pesmi, ki so nastale na Sveti Gori.

Res je, da občasno napišem kako pesem. Nekater izmed njih so bile tudi objavljene v Svetogorski Kraljici. Ena zadnjih, ki je nastala na Sveti Gori, je pesem Biriči in trpin, ki jo rad podelim z vami.

Biriči in trpin

Ko zapojo
po dušah biči,
da se telo napne
kot lovčev lok
in vzdrgeta
meso okrog srca,
z neznosno lahkostjo
udarjajo biriči.

Udarec za udarcem
njih obraze pači
in blazna slast
jim seva iz oči,
ter vztrajno njihovo
človečnost slači,
ko svojo rezko pesem
klokotajo korobači.

A glej, trpin
scefran in poteptan
z boleznim stokom
rjove bolečino,
ko se neslišno tiho
ogrinja v veličino;
in danes se le svita,
jutri vzide dan.

Po tej številki Svetogorske Kraljice bomo začeli listati blizu rojstva Odrešenika, ki nam prinaša veselo oznanilo. Ob vsakem rojstvu pa je tudi kal bolečine - kar je slutiti iz Vaših stihov - saj brez trpljenja ni odrešenja in vstajenja.

*Pogovarjala se je
Katarina Vuga*

Prvič po
10. maju
1944 smo
maševali
pri velikem
oltarju v
baziliki.
Manjkajo
pa velike
lepe sveče,
ki so zelo
krasile
oltar, in
večna luč.
So pa na
oltarju
svečniki
in svetilke.
Pri maši
ob 10.30,
maševal je
p. provinci-
al iz Ljub-
ljane, jaz pa
sem igral
na harmo-
niji, so zelo
lepo pela
slovenska
dekleta iz
Gorice.

DNEVNIK PATRA PAOLINA BASSETTIJA

---

1. MAJ 1946

Pet romarjev. Tukaj popolno-
ma mirno. Imam pripravljen
revolver. Ne bojim se.

Kakšna razlika od lanskega
leta! Po štirih mesecih, ko
nisem hodil mimo železni-
ške postaje in po Svetogorski
cesti, da bi šel v Gorico, ker
sem navadno hodil po polju,
da bi se izognil nevarnostim,
sem mogel videti razdejanje,
povzročeno od bombardi-
ranja. Mogel sem gledati od
blizu učinke bomb. Sosednje
hiše po vsej dolžini železni-
ške postaje so bile vse vsaj za-
dete, mnoge porušene, med

drugim je neki tovorni vagon
vrglo s tirov in skozi ograjo
na drugi strani ceste. Sveto-
gorska cesta od železniškega
nadvoza do trga Caterini je
bila razdejana. Cestišče je bilo
razbito, hiše na obeh straneh
tudi. Na ploščadi pred Mat-
tirolijevo hišo je težek tovor-
njak obenem z delom cestišča
vrglo skozi obcestno zidano
ograjo in v odprtini obcest-
nega zida je bil zmečkan ptič.
Železniška postaja je bila pra-
va puščava razbitin: vagoni
zmečkani drug nad drugim
– preluknjani, lokomotive po-
škodovane do konca. – Od
Solkana do Gorice sem hodil

dve uri (8.00-10.00). Skladišča so bila razdejana, železničarske delavske hiše podrte. S Podskolja se je vse to videlo, toda bilo si je nemogoče predstavljati, kako je v resnici.

V Gorico sem šel, da bi videl slovesen prihod ameriške in angleške vojske. Bil pa sem hudo razočaran. Zvedel sem namreč, da še ne morejo priti v mesto, ker je bilo nekaj mostov razstreljenih in jih morajo prej popraviti. V bližini glavne pošte pa sem našel na osem partizanskih oklepnikov. Vojaki niso spregovorili z nikomer.

Medtem ko sem se približno ob 11. uri pogovarjal z nekaterimi Solkanci ob trgu Travnik v bližini cerkve sv. Ignacija, sem zagledal, da peljejo mimo v avtomobilu nadškofa Karla Margottija. Stražili so ga partizani. Mislil sem, da se pelje vojski naproti, toda takoj sem zvedel, da ga vodijo v palačo Coronini. Zaprli so ga. En teden je bil jetnik. Izpuščen je bil po papeževem posredovanju pri ameriškem vojaškem poveljstvu.

Približno ob 12.30 sem šel na Kapelo. Bilo je to prvič po končani vojni. Na-

šel sem brate hudo potrte. Bili so zmedeni. Bali so se maščevanja. Nisem bil pri njih od 20. aprila. Ob 14.00 smo zvedeli, da prihaja vojska. Pohitel sem v mesto. Po ulicah so se vili sprevodi brez konca. Vsi so bili slovenski. Večinoma ženska mladina od 10 do 25 let. Moje znane Solkanke so šle mimo vladne palače približno ob 15.30. Ko so me zagledale deklice iz mojega pevskega zbora, so skupaj z drugimi začele vzklikati: Živel tudi pater Pavlin. Ljudje so samo gledali. Mene pa je oblivala rdečica in bledica.

Domov sem se odpravil približno ob 18.00. Blizu Mattirolijeve hiše sem srečal skupino kakih 30 karabinerjev. Bili so utrujeni, obleke so imeli raztrgane in nekateri so bili laže ranjeni. Vračali so se iz Goriških Brd, kjer so se morali ostro spopadati, da so pregnali četnike in domobrance.

Solkanski župnik se je doma tresel kot list v vetru. Partizani, večinoma Bosanci, Hrvati, Srbi, Črnogorci z raztrganimi oblekami in čevlji, a dobro oboroženi, so se nastanili v več vojašnicah. Potem so se razpostavili na stražo po vseh cestnih križiščih.

2. MAJ 1946

Šel sem v Gorico. Anton Grusovin ni dobil telefonskega klica od kapetana Oriola (bil je poveljnik civilne zaščite Giuliana). Šel sem sam k njemu. Dal mi je navodila, kako je treba napisati prošnjo. Zagotovil mi je, da bo ugodno rešena. Grusovin mi je sam napisal prošnjo v italijanščini.

Minilo je eno leto, odkar sem prvič videl na Travniku ameriške tanke. Niso bili največji. Vojaki so zelo malo znali italijansko, večinoma celo nič. Ni jih bilo niti za eno četo.

Prvič sem videl vojake za morce.

Popoldne sem dobil med prvimi prepustnico, osebno izkaznico. Prosil sem zanjo, da bi mogel iti na Sveto Goro. Podarili so mi prenosni oltar. V mestu so bili nepregledni sprevedi ljudstva, ki je prihajalo s hribov z zastavami in transparenti. Peli so partizanske pesmi. Neka deklica je imela puško in streljala. Ko so prihajali na trg, sta dve strojnici na tovornem avtomobilu streljali salve.

3. MAJ 1946

Nič novega.

Minilo je eno leto, odkar sem prvič po vojni prišel na Sveto Goro. Odšel sem iz Solkana ob 7.30. Na vsakih sto metrov je bila straža. Toda nihče me ni vprašal, kam grem in ne kdo sem. Na Prevalu je bila posadka. Pustili so me naprej. Po vsej cesti s Prevala na vrh ni bilo nobenih straž. Ko sem prišel v višino svetogorskega hleva in še malo više, se je nenadoma, približno štiri metre od mene, razpočila ročna bomba. Prestrašen sem obstal na mestu. Čez kakšnih pet minut, ko sem videl, da ni nikogar k meni, sem šel naprej.

4. MAJ 1946

P. provincial iz Ljubljane (Gracijan Heric, op. prev.) je prišel z nekim profesorjem iz semenišča ob 18.00. Ta večer je tukaj približno 20 romarjev. Nekdo s priimkom Lokovec, ki se je preteklo jesen vrnil iz koncentracijskega taborišča Austerlitz in je še zdaj tako izčrpan, da vzbuja sočutje, je prišel po zaobljubi.

Zvečer, približno ob 21.00, je bila nevihta.

5. MAJ 1946

Prva nedelja v maju. Vstal sem ob 4.30. Ob 5.15 sem prenesel Najsvetejše v cerkev. Spovedoval sem do 6.15. Spovedovanje pa je trajalo do 12.00. Igral sem na harmonij pri maši ob 10.30. Pelo je 6 mojih učenek, srednješolk iz Solkana, zelo dobro. Bilo je približno 250 svetih obhajil. Jaz sem obhajal 110 ljudi.

Vreme je bilo ugodno, vendar je bilo skoraj ves dan oblačno, le včasih je nekaj časa sijalo sonce.

Zakristija je bila natlačena ljudi pri moji maši ob 8.30 in prav tako tudi pri maši ob 10.30. P. provincial je na kratko pridigal o Mariji, 20 minut, toda zelo privlačno. Ocenjujem, da je bilo okoli 500 romarjev.

Gostilna dobro deluje, prihodek je bil 8.000 lir. Ukradli so dva kozarca. Prodajalna je tudi bila odprta, prihodek 12.500 lir, največji do zdaj.

Sam sem doma. P. Guglielmo je v Rimu, da bi zvedel, kaj bo s Primorsko. Pisal je: Ni upanja, nič ni mogoče doseči.

P. Teofil je v Trstu za neko poroko. Odpotoval je včeraj zjutraj.

Do 18.00 sem vse uredil: vpisal sem mašne intencije, preštel denar od miloščine, od gostilne in prodajalne.

Dva spovednika mi je uspelo spraviti na neki ameriški tovarnjak.

Ob 21.00 je bila spet nevihta.

6. MAJ 1946

Maša je bila ob 6.30. Tinci je nekdo odnesel poštno pošiljko v Solkan. Po maši smo uredili notranjost in vrata tabernaklja. Zdaj bo mogoče maševati pri velikem oltarju, vsaj ob nedeljah.

7. MAJ 1946

Nevihta. Zvečer ob 19.00 je prišel p. Teofil.

8. MAJ 1946

Šel sem na Kapelo. Med potjo sem srečal devet Solkank, ki so šle na Sveto Goro za prošnji dan.

Pri Rdeči hiši sem spovedal 21 redovnic v 70 minutah. Med spovedovanjem je nastala nevihta in potem je deževalo do 20.00. Sestre redovnice so mi posodile dežnik.

9. MAJ 1946

Več kot eno uro sem popravljaval električno napeljavo. Uspelo mi je nekaj, a ne vse.

Radio je poročal, da se je Vittorio Emanuele III. odpovedal kraljevskemu prestolu in se z ladjo odpeljal v neznan kraj. Odpovedal se je v dobro sinu, princu Umberto Torinskemu. Danes je bila deseta obletnica kronanja za abesinskega cesarja. Sic transit gloria mundi. Med večerjo je bila huda nevihta in močan naliv. Električne napeljave ni pokvarilo. Pismo p. predstojnika Guglielma Endrizzija iz Rima z dne 2. t.m. nam sporoča, da bomo zagotovo morali oditi s Primorskega.

10. MAJ 1946

Zaradi hude nevihte se je ohladilo. Močno je moralo deževati tudi v planinah. Soča je zelo narasla.

Pred desetimi leti je bila na današnji dan slovesna priključitev abesinskega cesarstva. Italija je v manj kot enem stoletju dosegla največjo posest. Zdaj pa je premagana, je v največji bedi in vsi jo tlačijo.

Popoldne sta prišli dve romarici z Opčin.

Spomin: Na današnji dan pred dvema letoma

smo morali s p. Fortunatom, p. Guglielmom in z bratom Mihaelom Bajtom okoli 17.00 zapustiti naše romarsko svetišče. Ko smo odmolili, bolj v srcu kot z usti, smo se poslovili in se povzpeli na tovarnjak. Stiskalo nas je srce. Neki vojak je videl, da odhajamo potrti in objokani in tudi on ni mogel zadržati solz. Ostal je samo brat Vital, zadolžen sem bil za njegovo duhovno življenje.

Pričakovali smo, da se bo zagotovo vrnil p. predstojnik, a ga ni bilo.

11. MAJ 1946

Danes zjutraj sem spovedal dva romarja.

Okoli 14.00 je prišel p. predstojnik. Zelo je bil zmučen od potovanja. Zbrali smo se z njim ob 18.15, pa je nenadoma prišel p. provincial Gracijan in vse je bilo odloženo. Okoli 12.30 je prišel Vladimir Černe, Ana in še njegova sestra. V romarskem domu smo vse pregledali. Potem je bil pri p. predstojniku, da bi se pogodil o najemu nekaterih prostorov v domu.

Ta večer imamo približno 20 romarjev.

Harmonij smo prenesli ob stran oltarja sv. Fran-

čiška, ker bomo od jutri vsaj ob nedeljah maševali v cerkvi. Ne moremo pa najti ključa od tabernaklja. Luč v cerkvi ne gori, ker je treba vso napeljavo še urediti. Medtem bo gorela samo sveča.

Proti Vidmu (Udine) se pobliskava. Tukaj rosi dež.

12. MAJ 1946

Oblačno. Ob 20.00 dežuje. Spovedovati nam je pomagal p. Gracijan, provincial iz Ljubljane. V spovednici sem približno od 6.00 do 10.00.

Prvič po 10. maju 1944 smo maševali pri velikem oltarju v baziliki. Manj-

kajo pa velike lepe sveče, ki so zelo krasile oltar, in večna luč. So pa na oltarju svečniki in svetilke. Pri maši ob 10.30, maševal je p. provincial iz Ljubljane, jaz pa sem igral na harmonij, so zelo lepo pela slovenska dekleta iz Gorice. P. Teofil je bil vse dopoldne v prodajalni.

Moja nekdanja kuharica iz Bat, Rozalija, mi je podarila malo priboljška v znamenje spoštovanja in za spomin. Pred desetimi leti sem še bil v službi v Batah in na današnji dan mi je ta služba potekla.

iz italijanščine prevedel

p. Pavel Krajnik

Zelo slaba sem se rodila, zato me je mama Mariji Svetogorski priporočila, da bi me ona ohranila pri življenju. Prošnja je bila uslišana. A moje življenje je bilo eno samo trpljenje. S pomočjo Marije Svetogorske sem vse lažje prenesla. Iz srca se ji zahvaljujem za vso tolažbo. V globoki veri te prosim za srečno zadnjo uro. Z zaupanjem v Jezusa in Marijo se bom s tega sveta poslovila. Marija Svetogorska, prosi za nas! 50 E - dar za obnovo Romarskega doma.

K.M.S.

Ljuba Marija, Mati Božja! Neizmerna ti hvala za pomoč na moji trnovi poti. S tvojo pomočjo in tvojim ljubim sinom sem se ti prišla danes zahvalit. Obljubila sem ti tudi dar 50 E za Romarski dom, da bi bil čimprej obnovljen. Da bi te verniki iz vseh dežel spoznali in se pri tebi odpočili in nove moči, vere dobili. Hvala, Marija.

G.C.

Marijo prosim za zdravje, mir in milost. Predvsem naj varno vodi mojega sina Črtomirja.

Bernard in Zmago

Madonna di Monte Santo, proteggi tutti i nostri cari.

Anna e Rino

Marija, hvala ti za abstinenco in te naprošam za naprej, varuj me in brani pred skušnjavo alkohola in drugimi skušnjavami.

N.N.

Marija, pomagaj mi, da sprejemem svet tak kot je in da bi lahko srečo našla spet. Varuj vse moje najbližje in tiste, ki jih imam rada, pa čeprav jih ne smem. Varuj me, kjerkoli bom.

T.J.

Sveta mati Božja!

Daj mi pogum, da spremenim stvari, ki jih lahko spremenim in daj mi moč, da sprejem stvari, ki jih ne morem spremeniti. Predvsem pa mi daj modrost, da bi znala ločiti med obema. Najlepša hvala!

Marika

Marija, pomagaj sinu Mateju, podaj mu roko, naj najde pravo pot – brez droge! Usmili se ga. Hvala ti za milost. Prosi za nas.

mama Mira

Svetogorsko Marijo prosimo za zdravje, mir in dobro letino.

40 članov Sadjarskega društva Franca Praprotnika iz Mozirja

Marija, prosiva te, da bi bil najin zakon dober, da bi bil odnos med nama ljubeč, poln zaupanja in da bi dobila še dva otroka.

Karolina in Rok

Bitte für uns! Gib uns die Kraft alles zu ertragen.

K.R.

Schicke, bitte, Segen für unsere Familie. Bitte für uns!

S.V.

JULIJ

1. župnija Idrija
3. Društvo kmečkih žena iz Dravograda
4. mladi iz Vipavskega Križa
6. invalidi iz Izole
7. dve poroki
8. župnija Vrhpolje pri Vipavi
14. poroka
17. skupina redovnic iz HR
- Društvo kmečkih žena Radlje
19. invalidi iz Podvelke
- Društvo kmečkih žena
21. župnija Ziracco, Italija
- župnija Sp. Idrija, Šebrelje, Ledine, Otalež
28. župnija Most na Soči
- dve poroki
29. župnija Črni Vrh
- dva krsta

AVGUST

1. skupina iz Trsta
4. skupina iz Gornje Radgone
- poroka
7. romarji iz Kamnika z okolico
10. društvo kmečkih žena
18. župnija Videm
- poroka
23. skupina iz Koroške, Avstrija
24. upokojenci iz Semele
25. župnija Žiri
- pevski zbor ž. Sv. Janeza, Novo mesto
- organisti z Goriške
- zlata poroka
26. župnija Col
- Gibanje Pot

SEPTEMBER

1. srečanje pritrkovalcev Goriške
- župnija Cortina d' Ampezzo
- romarji iz Semiča
- župnija Dražgoše
2. peš romanje župnije Budanje
- župnija Tolmin
- župnija Portognano
- župnija San Giacomo
4. skupina Slovencev iz Lemonta - ZDA
5. GPO srečanje duhovnikov Goriške
- skupina iz Salerna
7. oskrbovanci doma Podbrdo
8. zaobljube novincev
- zlata poroka
- skupina romarjev iz Ljubljane
9. župnija Bukovica
- srebrna poroka
- koncert KS Solkan
14. spominska maša padlim v 1. svetovni vojni
- skupina romarjev iz Tolmina
- poroka
- zlata poroka
- župnija Šentilj pri Velenju
20. Društvo kmečkih žena – Prlekija
22. škofijski molitveni dan za duhovne poklice
- skupina iz Št. Lovrenca nad Laškim
- dve poroki
23. župnija Ajdovščina in Šturje
26. oskrbovanci iz Doma Gradišče
27. oskrbovanci Doma Nova Gorica
- oskrbovanci Doma Trebnje
29. izletniki iz Ruš
- Župnija Lučenik
- izletniki iz Svetine

30. Društvo izgnancev iz Kočevja
župnija Otlica
izletniki iz Šempetra
skupina arhitektov iz Maribora
župnija Branik

OKTOBER

3. društvo invalidov iz Novega mesta
4. župnija Javorje nad Škofjo Loko
6. upokojenci iz Zabukovice pri Vodicah
župnija Tržič
TIC Mozirje
Skupina iz Škocjana na Dolenjskem
peš romarji iz Lozic
zaobljube manjših sester sv. Frančiška
7. župnija Podnanos
skupina romarjev iz Gorice, Italija
12. sadjarsko društvo Praprotnik iz Mo-
zirja
župnija Sela pri Kamniku
13. župnija Kranj-Zlato Polje
skupina romarjev - zahvalna maša P. Z.
Društvo invalidov Ilirska Bistrica
skupina zakoncev iz Mozirja
ministrantje iz Kamnika
14. župnija Miren
dekanija Kobarid
Brda
župnija Sv. Leonarda iz Vidma
19. gasilsko društvo Hajdina
20. župnija Ljubljana-Polje
župnija Šmarje pri Jelšah
gasilsko društvo Rečica ob Savinji
župnijski pevski zbor Dol pri Ljubljani
karitas Rovte
27. župnija Goriče
28. Zveza cerkvenih pevskih zborov iz
Trsta
31. ključarji in mežnarji iz Poljan

Svete maše

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8.00, 10.00, 11.30 in 16. uri.
Ob delavnikih:
Jutranja sveta maša ob 7. uri
v kapeli prikazanja.
Od 1. maja do 2. novembra ob 17. uri.

Vsako prvo nedeljo v mesecu ob 15. uri
molitev za duhovno in moralno preno-
vo slovenskega naroda.
Vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 15.30 uri
molitev za nove duhovne in redovne poklice.

Skupine, ki nimajo svojega duhovnika in želijo
imeti sveto mašo, naj pokličejo na telefon
(05) 330 40 20
in sporočijo, kdaj bi želeli imeti službo božjo.

Spovedovanje

Vedno pred sveto mašo in med njo.
Od 7.45 do 12.00 in
od 14.30 do 17.00
Izven tega časa pozvonite na samostanski
zvonec.

Marijanski muzej

je odprt ob sobotah in nedeljah
od 9.00 do 17.00,
pozimi (od 1. novembra do 1. aprila) je zaprt.

Naš naslov

Frančiškanski samostan Sveta Gora
Sveta Gora 2
5250 Solkan
tel: 05/330 40 20
fax: 05/330 40 38

e-mail: sveta.gora@rkc.si
internet: <http://sveta-gora.rkc.si> (v pripravi)
<http://planota.si>

